

De gemeenteraad

uw brief van:	ons kenmerk: 20.3002458	bijlage(n):	datum: 24 juni 2020
---------------	----------------------------	-------------	------------------------

Onderwerp: Effecten niet doorgaan voorgestelde investeringen en beleidsambities

Beste raad,

Op 18 juni is in de gezamenlijke raadscommissie gesproken over de Perspectiefnota en de Investeringsagenda. Tijdens deze bespreking is door een aantal fracties aangegeven huiverig te zijn om besluiten te nemen in het kader van de voorgestelde investeringen uit de Investeringsagenda. Reden hiervan is de onzekerheid over de effecten van Covid-19. Wij benadrukken dat deze effecten op dit moment nog niet volledig in beeld zijn. En dat dit ook bij de begroting 2021 nog niet het geval zal zijn. Met een separate brief hebben wij u een eerste globale analyse doen toekomen van risico's op onze inkomsten en uitgaven én impact op de buitenwereld.

Ook hebben wij u tijdens de commissievergadering geattendeerd op het feit dat u als raad meerdere knoppen hebt om aan te draaien. We hebben in deze Perspectiefnota € 1 miljoen omgebogen om financiële ruimte te creëren om doelen en ambities van uw raad te kunnen realiseren. Het niet (volledig) benutten van deze investeringsruimte is één van de sturingsmogelijkheden van uw raad. U heeft ook alternatieve knoppen om aan te draaien. Denk aan de Structurele Exploitatieruimte (SER) van structureel € 8 ton en aan het Fonds Vitale Kernen van structureel bijna € 1 miljoen. Ook kunt u fundamenteeler kijken naar huidig beleid en huidige toedeling van budgetten. Achter in de Perspectiefnota (pagina 87-89) hebben wij in dit kader ombuigingsmogelijkheden opgenomen oplopend tot € 5 miljoen.

Om een goede afweging te kunnen maken over de voorgestelde investeringen hebben wij u toegezegd om voor de raadsbehandeling van 2 juli 2020 in beeld te brengen wat de effecten zijn van het nu niet besluiten over de voorgestelde investeringen. Wij verzoeken u om investeringen vooral door te laten indien het stopzetten leidt tot nadelige effecten voor derden. Dan wel waar de samenwerking met derden of financiële bijdragen van derden nodig zijn om doelen te bereiken; in die gevallen is het nadelig effect van niet-besluiten extra groot.

Het nu niet durven besluiten over investeringen betekent uitstel of zelfs afstel. In elk geval betekent het dat in deze raadsperiode voorgenomen doelen van uw raad niet meer kunnen worden gerealiseerd; dan wel dat niet kan worden gestart met realisatie.

Hieronder zijn de effecten van het niet besluiten tot de voorgestelde investeringen in de investeringsagenda beschreven.

- *Exploitatie Thialf B.V. (€ 200.000 in 2022, daarna € 400.000 structureel)*
Uw raad heeft een overbruggingskrediet beschikbaar gesteld op 22 juni 2020. Uw raad zal voor het einde van het jaar 2021 een besluit moeten nemen of u structureel exploitatiesteun wilt geven vanaf september 2022. Dit zal mede afhankelijk zijn van wat andere partijen bijdragen. Met instemming op dit onderdeel van de investeringsagenda heeft uw raad ook daadwerkelijk de financiële ruimte om deze afweging te kunnen maken.
- *Huur school Skoatterwald (€ 55.000 structureel)*
Uit de Quick Scan blijkt dat de norm voor uitbreiding is behaald; dit betekent dat deze keuze volgend jaar een verplichting wordt. Nu niet akkoord gaan betekent een jaar langer in grote klassen; dit heeft invloed op de kwaliteit van het onderwijs. Juist na deze periode van thuisonderwijs is aandacht voor de kwaliteit van onderwijs van belang.
- *Toegankelijke haltes (€ 11.700 structureel vanaf 2022)*
Als het voorgestelde budget niet beschikbaar wordt gesteld blijft een aantal haltes moeilijk of niet toegankelijk voor ouderen en mensen met een beperking. Dat beperkt de mogelijkheden voor deze doelgroep om gebruik te maken van het Openbaar Vervoer. Vanuit deze doelgroep is hier grote behoefte aan zoals ook via de Heerenveense Initiatiefgroep Toegankelijkheid is aangekaart. Risico is dat deze doelgroep een groter beroep op het WMO-vervoer moet doen. Ook hebben wij in onze zienswijze naar de provincie over de concessie OV deze voornemens reeds kenbaar gemaakt. Ter verbetering van de bereikbaarheid van het ziekenhuis staat de aanleg van twee nieuwe toegankelijke haltes aan de Fok (ter hoogte van de Thialfweg) voor dit jaar gepland
- *Fietsplan (€ 240.000 in 2021 oplopend naar € 304.917 structureel in 2024)*
Dit is een belangrijke ambitie van uw raad (motie 8 november 2018). Nu niet investeren betekent op termijn mogelijk afstel. Is van groot belang zowel uit oogpunt van gezondheid en bewegen, duurzaamheid, economie, veilig naar school gaan, goede leefomgeving en recreatie en toerisme. De recreatie en toerisme sector heeft het extra zwaar als gevolg van sluiting gedurende een aantal weken tijdens de Coronacrisis. Het niet investeren betekent ook dat er onvoldoende tijd wordt ingespeeld op de veranderende mobiliteit. Daarnaast nemen wij ook deel aan regionaal fietsplan en verwachten wij cofinanciering vanuit het provinciale project "Snelfietsroutes". Uitstel kan tot gevolg hebben dat wij deze cofinanciering mislopen. Als u desondanks wel besluit tot uitstel dan willen wij vragen de incidentele middelen van € 50.000 wel beschikbaar te stellen zodat het fietsplan beleidsmatig kan worden afgerond en u in het eerste kwartaal van 2021 kan worden voorgelegd.
- *Veenweidegebied (€ 60.000 structureel)*
Als het voorgestelde investeringsbudget niet beschikbaar komt kunnen wij niet met onze gebiedspartners deelnemen aan de erfgoeddeal. Concreet betekent dit dat de plannen voor een aantal fietspaden langs cultuurhistorische routes worden stopgezet (o.a. van Aldeboarn langs de Boksleat naar de Deelen). Deze zijn onderdeel van de erfgoeddeal waarvoor de aanvraag, met beschikbare cofinanciering, nu moet worden ingediend. Als deze cofinanciering niet wordt opgenomen is de kans dat er dan een bijdrage vanuit provincie en/of rijk beschikbaar komt vrijwel nihil.

- *Economisch beleid (€ 30.000 in 2021, daarna € 130.000 per jaar tot en met 2024)*

Als de gevraagde middelen voor de jaren 2021 tot en met 2025 niet beschikbaar komen dan is het budget voor economische ontwikkeling meer dan gehalveerd. De doelstellingen in het recent door de raad vastgestelde economische beleid kunnen dan niet behaald worden. Dit beleid is in samenspraak met ondernemers, onderwijs, andere overheden en andere stakeholders tot stand gekomen. Het niet meer kunnen werken aan deze gezamenlijke ambitie doet geen recht aan de afspraken die met deze partijen zijn gemaakt en de verwachtingen die zijn gewekt. Zeker nu met Corona blijkt dat samenwerking gericht op het faciliteren en stimuleren van ondernemers steeds belangrijker wordt. Onze bijdrage en inzet is vaak aanvullend op die van ondernemers of andere samenwerkingspartners. Het heeft dus een spinoff.

- *Energie Info Punt (€ 96.000 structureel)*

De gevraagde investering wordt vooral ingezet voor het structureel inzetten van een voorlichter duurzaam wonen en ondersteuning. Het is de bedoeling dat deze voorlichter een spin in het web wordt voor inwoners en bedrijven en op praktische wijze antwoord geeft op de vragen en behoeften van inwoners rond dit thema. Bij het niet doorgaan van deze investering is er slechts budget voor het inzetten van een voorlichter duurzaam wonen voor 1 jaar. De functie zal daarna vervallen en de kennis en het netwerk dat is opgebouwd ook. Wij zijn van mening dat een dergelijke rol juist hoort bij een gemeente met een bovengemiddelde ambitie op duurzaamheid.

- *Zwerfafvalbeloningssysteem (€ 50.000 structureel oplopend naar € 100.000 vanaf 2023)*

Het zwerfafvalbeloningssysteem komt als opvolger van de inzameling van oud papier door verenigingen en scholen met als verschil dat alle maatschappelijke organisaties zonder winstoogmerk in de gemeente Heerenveen kunnen inschrijven op zwerfafvalbeloningssysteem. Niet doorgaan van de investering betekent dat het zwerfafvalbeloningssysteem niet wordt opgezet.

Dit betekent een teleurstelling voor de 30 verenigingen/scholen die hun afbouwregeling konden aanvullen tot de hoogte van de inkomsten waar ze aan gewend waren. Daarnaast is het zwerfafvalbeloningssysteem in de post-coronatijd een financieel lichtpuntje voor de maatschappelijke organisaties die nieuw aan dit systeem gaan deelnemen. Daarnaast zal een effect zijn dat de gemeente minder zwerfafvalvrij wordt.

- *Lokaal Experimentenfonds*

Uw raad heeft op 22 juni 2020 besloten het LEEF experimentenfonds uit te voeren. Bij niet doorgaan van deze investering starten we niet met het experimentenfonds. De investering heeft namelijk vooral betrekking op subsidie voor experimenten en daarnaast op middelen voor organisatie en communicatie. Het kan zijn dat het benodigde investeringsbedrag lager uitvalt dan in de investeringsagenda aangegeven i.v.m. mogelijke participatie provincie. Bij het niet doorgaan van deze investering is de vraag of het 'momentum' niet verdwijnt. Dit omdat andere ontwikkelingen zoals TVW en WUP wel gewoon doorgaan. De lokale initiatieven die bij het voortraject betrokken waren en al ruwe plannen hebben, worden teleurgesteld.

Wij hopen hiermee voor uw raad de effecten van niet besluiten over de voorgestelde investeringen helder te hebben toegelicht en uw raad hiermee in staat te stellen een zorgvuldige afweging te kunnen maken over de voorstellen uit de investeringsagenda.

Bel gerust als u vragen heeft

Heeft u vragen over deze brief? Neem dan contact op met Marion Mulder door te bellen naar 14 05 13.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Heerenveen.

De gemeentesecretaris,

Jeroen van Leeuwestijn

De burgemeester,

Tjeerd van der Zwan